

ODIN EN DE NIEUWE BAND
SLAAN DE HANDEN INEEN

PIONIERS VANUIT COÖPERATIEF GEDACHTENGOED

Allard ten Dam (r) is mede oprichter van De Nieuwe Band (in 1983). Heden ten dage is hij strategisch beleidsadviseur en verantwoordelijk voor de sourcing.

Fusies en overnames komen regelmatig voor in de voedingsbranche, zo nam Jumbo onlangs de formule Emté over van Sligro. In natuurvoedingsland nam Udea vorig jaar De Zaaister over. Nu gaan Odin en De Nieuwe Band hun krachten bundelen. Krijgt grootschaligheid ook in natuurvoedingsbranche de overhand? Ekoland vraagt het aan Allard ten Dam en Merle Koomans.

TEKST LEEN JANMAAT | FOTO'S ODIN/DE NIEUWE BAND

Wat was de directe aanleiding om de krachten te bundelen?

Allard ten Dam: "Wij zagen de laatste jaren de omzetten stagneren waarbij het bedrijfsresultaat onder druk kwam te staan. Hetzelfde gold voor Odin. Deze constatering en de veranderingen in de markt brachten onze al bestaande samenwerking in een stroomversnelling. Onze gedeelde visie op waar we naar toe willen met de biologische(dynamische) landbouw, de economische en sociale aspecten van hoe je samen werkt en de wens om tot goede afstemming te komen in de keten maakt ook dat we natuurlijke partners zijn. Vanuit De Nieuwe Band hechten we veel waarde aan onze oorspronkelijke coöperatieve uitgangspunten. Als medewerkers van De Nieuwe Band hebben we veel respect voor de zorgvuldigheid en de invulling die Odin heeft betracht om de medewerker- en afnemersleden mee te krijgen met het voorstel tot samengaan. Uiteindelijk stemden 98 procent van de leden in met de voorgestelde fusie en bundeling van activiteiten. Wij zijn blij met dit heldere besluit."

Wat gaat er veranderen voor de toeleveranciers en afnemers?

"Onze leveranciers krijgen straks met één loket te maken, dat geldt voor de backoffice maar ook in communicatie en ondersteuning komt er een centraal aanspreekpunt. We hebben afgesproken dat Marum voor de droogwaren het centrum wordt. Dat betekent één inkoopafdeling, één opslaglocatie, één servicepunt enzovoort. Hetzelfde geldt voor de versproducten waar Geldermalsen als spil gaat functioneren. Hoe we dit precies gaan inrichten is nog onderwerp van gesprek, maar deze opdeling vormt het vertrekpunt van onze samenwerking. Voor de afnemers betekent het dat we straks met één vrachtwagen zowel droog als vers kunnen uitrijden en gezamenlijke service kunnen aanbieden."

ALLARD TEN DAM:
Wij zagen de omzetten stagneren en dan komt ook snel het bedrijfsresultaat onder druk te staan.

Hoe gaat de rechtsvorm eruit zien, blijft de coöperatie behouden?

De groothandelsactiviteiten van De Nieuwe Band worden onderdeel van een BV die 100 procent gelieerd is met Coöperatie Odin. In deze BV zijn nu de groothandel Odin en de Odin winkels ondergebracht. Het eigendom van het geheel ligt bij de Odin coöperatie waar een belangrijke poot gevormd wordt door de inmiddels 6.000 consumentenleden. De verbinding en interactie met de leden is het unieke van de coöperatie terwijl het operationele deel in de BV is ondergebracht. De coöperatie De Nieuwe Band blijft bestaan om het vastgoed in Marum te beheren en daarnaast zorg te dragen dat het in de afgelopen 35 jaar opgebouwde winstdeel van de leden zorgvuldig wordt beheerd en de komende jaren uitbetaald gaat worden aan de leden.

Hoe gaan de winkelformules zich verhouden tot de coöperatie?

“Als De Nieuwe Band hadden we geen eigen of franchisewinkels, wel veel trouwe vaste afnemers. Die vrije winkels blijven we natuurlijk beleveren. Daarnaast zijn er de winkels die onder Odin vlag werken, zij vormen een onderdeel van het geheel.”

Waarin willen jullie je gaan onderscheiden ten opzichte van de andere spelers?

“Onze verantwoordelijkheid voor en samenwerking met ketenpartners is een uniek punt evenals onze consequente keuze voor biologisch(dynamische) producten van zo dichtbij mogelijk. Solidariteit, gedeelde verantwoordelijkheid en duurzaam partnerschap in het economisch verkeer vormen een belangrijk vertrekpunt naast het verder ontwikkelen van een gezonde biologische landbouw en gezonde producten.”

Waar staat de nieuwe coöperatie over vijf jaar of wat zijn de ambities?

“De komende jaren staan in het teken van een economisch gezonde en duurzame bedrijfsvoering. En gelijktijdig werk maken van het verder uitbouwen van onze idealen samen met boeren, klanten en consumenten.”

Merle Koomans ging in 2005 bij Odin aan de slag. Sinds begin 2017 staat ze samen met Theo Boon aan het roer van het groothandels- en winkelorganisatie in Geldermalsen.

Foto: Annelijn Steenhuizen

MERLE KOOMANS:

Samen met toeleveranciers en afnemers geven we vorm aan een keten met een eerlijke verdeling van verantwoorde prijzen.

Wat was de directe aanleiding om de krachten te bundelen?

Merle Koomans: “In feite waren wij al langer met elkaar in gesprek, er zijn meerdere redenen dat we nu de stap hebben gezet. Belangrijk voor onze verbinding is dat we uit hetzelfde hout zijn gesneden, dat hangt samen met onze pioniersfunctie en overeenkomstige visie. In assortiment vullen we elkaar aan. Bij Odin hadden we het plan al opgevat om meer autonoom met droogwaren (DKW) aan de slag te gaan. Door de DKW in Marum te concentreren en het vers in Geldermalsen ontstaan er twee centra die samen het overgrote deel van het winkelasortiment invullen.”

Wat gaat er veranderen voor de toeleveranciers en afnemers?

“Toeleveranciers krijgen één afleveradres en afnemers één vrachtauto voor de deur waarin zowel droogwaren als vers in worden vervoerd. In feite ontstaat er één loket, we verwachten zo tegen lagere kosten onze klanten te kunnen beleveren.”

Hoe gaat de rechtsvorm eruit zien, blijft de coöperatie behouden?

“Wat opvallend is, is dat De Nieuwe Band en Odin in hetzelfde jaar (1983) zijn opgericht en beiden als coöperatie. De coöperatieve gedachte koesteren we beiden nog steeds. Beide coöperaties blijven nog bestaan, maar wel met verschillende doeleinden. De Odin coöperatie is in feite de drager van activiteiten, hierin worden de lijnen uitgezet terwijl de uitvoering is ondergebracht in de BV waarvan de groothandel Odin, de winkels en De Nieuwe Band de onderdelen zijn.”

Hoe gaan de winkelformules zich verhouden tot de coöperatie?

“De Odin winkels zijn onderdeel van de BV, daarnaast richten we ons op de zelfstandige biologische winkels. Hoe we de verbinding met de winkels gaan vormgeven is onderwerp van gesprek, we starten een werkgroep op die dit gaat uitwerken. Maar wat we nastreven zijn vrije winkels en een divers winkellandschap.”

Waar staat de nieuwe coöperatie over vijf jaar of wat zijn de ambities?

“Twee bloeiende vestigingen zijn dan op natuurlijke wijze samengesmolten. In financieel opzicht groeit de omzet en zullen door een efficiëntere manier van werken de kosten relatief lager zijn. Samen met toeleveranciers en afnemers geven we vorm aan een 100 procent biologische voedselketen met een eerlijke verdeling van verantwoorde prijzen.” ■